

KRAJNIAŃSKIE NOVINY

ročník 3. ..... číslo 1 / 1996 ..... cena 3 Sk

Pf '96 ** DO NOVÉHO ROKU 1996

VÁZENÍ OBČANIA.

Vstúpili sme do Nového roka 1996. Ani sme sa nenazdali a už je ďalší rok za nami. A pritom sme si len nedávno na jeho príchod pripíjali, v duchu vyslovovaní predsa vzatia a tajného priania. Poviete si, že rok je dosť dlhá doba. Ubehol však rýchlo.

S rokom 1995 sme sa včera rozlúčili. Niekoľko v rodinnom kruhu, iný v spoločnosti priateľov a známych. Nový rok nie je len najveselším dnom v roku, ale i dnom hodnotenia a bilancovania. Minulý rok bol rokom tolerancie. Splnil, či nesplnil naše očakávania? Verili sme, že ľudia sa budú viac rešpektovať a vychádzat si navzájom v ústrety. Stalo sa? To musíte posúdiť každý sám.

Odhadnutie minulého roka v našej obci je úloha, ktorá je z roka na rok ťažšia. Udržať trend rozvoja našej obce a ešte ho zvyšovať, je vzhľadom na príjmy obce veľmi náročné. Napriek tomu sa v minulom roku uskutočnilo toho veľa v rôznych oblastiach, preto si obec musela zobrať dvojmiľionový úver z banky. Medzi hlavné a dôležité akcie patrilo vybudovanie asfaltových chodníkov na našom cintoríne, položenie dlažby pri dome smútka, oprava dvoch ciest a priekop v Matejovci a jednej u Sivákov, kde sme cesty rozšírili, položili asfaltové koberce a vydláždili priekopy. Ďalej sa dokončila rekonštrukcia hlavnej trasy vodovodu v dedine a obnovila sa časť chodníka pri hlavnej ceste. V minulom roku sa pokračovalo i s výstavbou kanalizácie, zhotovením jednej etapy, čo má veľký význam pre zlepšenie nášho životného prostredia a spustenie čističky odpadových ďôd. Prebehlo i veľa ďalších menších akcií na poli opráv a údržby, ktoré si vyžiadali veľa práce a peňazí.

Obec podporila oblasť kultúry a športu, čo sa prejavilo hlavne na poli kultúry, kde naša obec bola vysoko ohodnotená zo strany ministerstva kultúry.

V minuloročnom príhovore som slúbil zvýšenú pozornosť v oblasti sociálnej. Môžem konštatovať, že zamestnanosť našich občanov sa výrazne zlepšila, o čom hovorí tretie miesto v poradí nezamestnanosti v našom okrese. Horšie dopadla oblasť starostlivosti o zdravie občana, kde plány obce narúšili zmeny v privatizácii zdravotníctva. I v ostatných oblastiach života obce sme sa snažili pracovať čo najviac, čo sa nám sčasti darilo i nedarilo.

A aké máme vyhliadky do tohto nového roku? Chceme nadalej udržať trend rozvoja našej obce vo všetkých oblastiach života aspoň na takej úrovni, ako doposiaľ. Budeme sa snažiť o ďalší rozvoj v oblastiach kultúry, sociálnej a zdravotnej. Najväčšiu pozornosť, ako aj finančné náklady bude vyžadovať oblasť životného prostredia, kde zo strany legislatívy nás čaká veľa úloh, čím však prispejeme k zlepšeniu a skrášleniu nášho životného prostredia v obci.

Želajme si teda do nového roka to najcennejšie - pevné zdravie a štastie, bez ktorých ťažko dosiahneme akékoľvek úspechy. Nezabudnime sa tešiť z kaž-

dého dňa, ktorý nám prinesie nastávajúci rok. A hoči budeme niekedy smutní, nešťastní či nahnevani, napriek tomu sa aj usmievajme.

Ing. Emil Valášek
starosta obce
(Novoročný rozhlasový príhovor)

ZO ZASADNUTIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Dňa 14. decembra sa konalo zasadnutie obecného zastupiteľstva, ktoré viedol starosta obce Ing. Emil Valášek.

Zasadnutie prebiehalo podľa predloženého programu: Na úvod si poslanci učili minútou ticha pamiatku na zosnulého poslance OZ p. Jaroslava Ješku. OZ prerovalo a schválilo nasledovné:
- OZ súhlasi so zriadením novej funkcie prednosti úradu, počas neprítomnosti zástupcu OÚ p. Pavla Papuláka.
- OZ schvaluje VZN o dani z nehnuteľnosti na rok 1996.
- OZ zvolilo za člena obecnej rady p. Annu Obuchovú za zosnulého Jaroslava Ješku.
- OZ vziaľo na vedomie:
správu o činnosti obecných služieb
správu o činnosti obecných lesov
správu o hospodárení obce k 30. 11. 1995
Súhrnná správa za rok 1995 bude predložená na prvom zasadnutí OZ v roku 1996.
- Poslanci obce boli oboznámeni starostom obce Ing. Valáškom, že k 31. 1. 1996 bola daná výpoved zo strany firmy ANKARO, ktorá mala prenajaté priestory na podnikateľskú činnosť v bývalej škole v Matejovci. Nakolko tieto priestory po uvedenom dátume zostali by nevyužité, zaujíma sa o ne firma SETOOP p. Ing. J. Sadloňa, kde by vykonával podnikateľskú činnosť - výrobu sedačích súprav. OZ súhlasi s prenájom budovy za schválených podmienok.
- OZ súhlasi s prenájom montovanej budovy v lokačite Podprehore firme ALCO NATURA. Toho času budeva je majetkom OÚ. Budova bola odkúpená od RPD Krajné odpisom z pohľadávky.
- OZ súhlasi s odpredajom budovy bývalej školy v osade Doliná za schválených podmienok.
- OZ odsúhlasielo vyplatenie odmeny za vedenie folklórneho súboru p. Vladimírovi Jánosovi a vedúcej tanecného súboru.
- OZ odsúhlasielo vyplatenie odmeny členom redakčnej rady Krajnianskych novín.

V. Macúchová

Daň z nehnuteľnosti na rok 1996

Obecné zastupiteľstvo v Krajnom na svojom zasadnutí dňa 14. 12. 1995 schválilo a vydalo "Všeobecne záväzné nariadenie č. 3/95", ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 317/92 Zb. o dani z nehnuteľnosti.

Pre rok 1996 platia sadzby dane:

DAŇ Z POZEMKOV

Orná pôda

- základná sadzba dane je 0,75 % zo základu dane. Základom je cena určená vynásobením výmeru pozemkov m^2 a priemernej ceny za m^2 , t. j. 3,91 Sk/m².

Trvale trávnaté pozemky, lesné pozemky, rybníky

- základná sadzba dane je 0,25 % zo základu dane. Základ dane ako u ornej pôdy, ale s cenu je 75 % ceny ornej pôdy.

Záhrady

- základná ročná sadzba je 0,10 Sk/m², ročná sadzba sa násobí koeficientom 1,4 a zvyšuje o 45 %. (Výsledná sadzba je 0,20 Sk/m².)

Stavebné pozemky

- základná sadzba dane je 1 Sk/m², ročná sadzba v dedine sa násobí koeficientom 1,4. (Výsledná sadzba: v dedine 1,40 Sk/m², ostatné časti 1 Sk/m².) Upozornenie: u stavby rozostavanej viac ako 10 rokov sa sadzba zvýší o 100 %!

DAŇ ZO STAVIEB

Stavby na bývanie (rodinné domy, poln. usadlosti)

- sadzba za každý m^2 zastavanej plochy je 1 Sk, u viac podlažných stavieb sa za každé podlažie zvyšuje o 0,75 Sk/m². Ročná sadzba sa v dedine násobí koeficientom 1,4, v ostatných častiach koeficientom 1, celá ročná sadzba sa zvyšuje o 30 %. (Výsledná sadzba je 1,82 Sk/m² v dedine, v ostatných častiach 1,40 Sk/m².)

Stavby poľnohospodárskej prvovýroby, skleníky

- základná ročná sadzba je 1 Sk/m², ročná sadzba sa vynásobí koeficientom 1,4. (Výsledná sadzba je 1,40 Sk/m².)

Stavby rekreačných a záhradných chát a domov na individuálnu rekreáciu

- základná ročná sadzba je 3 Sk/m². Táto sadzba sa vynásobí koeficientom 1,4, pri viacpodlažných stavbách sa sadzba zvyšuje o 0,75 Sk/m². (Výsledná sadzba je 4,20 Sk/m².)

Samostatne stojace garáže

- základná sadzba je 4 Sk/m², základná sadzba sa vynásobí koeficientom 1,4 a zníži o 30 %. (Výsledná sadzba je 4 Sk/m².)

Priemyselné stavby

- základná sadzba je 5 Sk/m² a táto sa vynásobí koeficientom 1,4.

Stavby na ostatnú podnikateľskú činnosť

- základná ročná sadzba je 10 Sk/m², u viacpodlažných budov zvýšená o 0,75 Sk/m², ročná sadzba sa vynásobí koeficientom 1,4 a výsledná daň sa zníži o 28 %.

Ostatné stavby

- základná ročná sadzba je 3 Sk/m² a ročná sadzba sa vynásobí koeficientom 1,4.

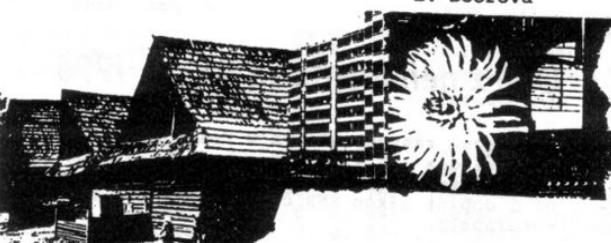
Pre vznik a zánik daňovej povinnosti je rozhodujúci stav k 1. januáru zdanovacieho obdobia.

Daň je splatná v 4 rovnakých splátkach a to: do 30. marca, 30. júna, 30. septembra a 30. novembra bežného roka. Daň nižšia ako 500 Sk u fyzickej osoby a 5 000 Sk u právnickej osoby je splatná naráz do 31. marca.

Za každý deň omeškania je daňovník povinný zaplatiť penále vo výške 0,3 % z nedoplatku dane.

Upozornenie: Pre rok 1996 treba daňové priznanie podľa zákona predložiť do 31. 1. 1996. Vzhľadom k tomu, že doteraz nie sú dodané tlačívá na Obecný úrad v Krajnom, bude tento termín pravdepodobne predĺžený do konca februára 1996. O predĺžení termínu budú občania informovaní cestou miestneho rozhlasu.

L. Boorová

NAŠE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

možnosti elektrického ústredného vykurovania

Spôsobom ako zlepšiť naše životné prostredie je viacero. Medzi ne patrí aj nahradzanie klasického vykurovania drevenom a uhlím inými spôsobmi, ako plynom alebo elektrinou. V poslednej dobe sa začína uplatňovať elektrické ústredné vykurovanie, hľavne tam, kde nie je plynofikácia. Je to dobrý a veľmi účinný spôsob vykurovania, no trochu nákladný. Tiež zavádzanie tohto spôsobu vykurovania vyžaduje dobrú elektrickú siet, čo robí veľké problémy hlavne v našej obci.

Od elektrifikácie našej obce ubehlo veľa rokov. Poznať to hľavne na zlom technickom stave elektrických rozvodov, hľavne v kopaniach. Elektrorozvodné závody už začali prevádzkať rekonštrukciu v niektorých častiach obce, ale doteraz bolo toho málo. Je pravda, že odber elektrickej energie sa za posledné desaťročie podstatne zvýšil, hľavne modernizáciou domácností elektrickým zariadením, na čo elektrické rozvody neboli dimenzované. Avšak elektrorozvodné závody s tým museli počítať a mali postupne tieto rozvody v minulosti rekonštruuovať, pokiaľ bola lepšia ekonomická situácia. Aj v našich osadách bolo veľa žiadostí o povolenie zriadenia elektrického vykurovania. Vzhľadom na nevyhovujúci stav väčšiny elektrických rozvodov, nebolo týmto žiadostiam vyhovenie. Občania sa obrátili o pomoc aj na obecný úrad. Preto som zvala na obecnom úrade jednanie so zástupcami elektrorozvodného závodu z Trenčína a nadriadeného podniku z Bratislavы, aby na mieste posúdili situáciu a pokúsili sa vyhovieť žiadostiam našich občanov. Prezreli sme si spolu s nimi priamo v niektorých osadách, kde bolo viac žiadostí, rozvody elektrickej energie. Bohužiaľ vzhľadom na spomínané problémy nepovolili zavedenie elektrického kúrenia. Jediné riešenie videli v tom, že rekonštrukciu hlavných rozvodov z transformátora si zaplatia občania sami alebo obec. To však vzhľadom na viac miliónové náklady nie je možné. Preto sme požiadali zástupcov elektrorozvodných závodov, aby do budúca uvažovali s rekonštrukciou elektrických rozvodov v našej obci. Podľa posledných informácií, ktoré mi poskytol zástupca elektrorozvodného závodu v Trenčíne v decembri minulého roku, sú zahrnuté do plánov a to: v r. 1996 oprava elektrických rozvodov v Žadovici asi za 500 tisíc Sk a v Konkušovej Doline asi za 350 tisíc Sk. Ďalej je v pláne do roku 1998 previesť celú rekonštrukciu elektrickej siete v Žadovici, Luskovicu a Mitalovci.

Záverom musíme dúfať, že zlepšením ekonomiky nás sa podarí v dohľadnej dobe zrekonštruuovať elektrickú sieť aj v ostatných našich osadách, čo umožní využiť elektrickú energiu na zlepšenie nášho životného prostredia.

Ing. Emil Valášek
starosta obce

To je môj názor ✩ TELEFÓN

Máte telefón? Ak áno, stačí, aby ste dvihli slúchadlo a vytučili či vytučili určitú kombináciu čísel a dovoláte sa kdekolvek, hoci aj k protinožcom a to v priebehu niekoľkých sekúnd. že sa sem-tam nedovoláte a pritom si aj zašomrete? Vždy vám však zostáva možnosť zavolať opäť.

Nemáte telefón? Márne čakáte na dávno slúbenú prípojku? Alebo už si ju pre dvojnásobné zdraženie nebudeť môcť dovoliť? Áno, nás, čo telefón doma nemáme, je drívá väčšina. Sme odkázaní na služby našej pošty alebo telefonický automat. Nie je to sice pohodlie domova a široké frekventované schodište vedúce na poštu a obecný úrad neposkytuje možnosť dôverného rozhovoru s volaným, aké poskytu-

je súkromie domova. V čase nutnosti však oceníme aj túto možnosť. Ved telefonický automat je tu teoreticky nám k dispozícii 24 hodín denne. Keby... áno, keby vždy fungoval.

Žiaľ technika nie je dokonalá a stane sa, že telefon je vyradený z prevádzky z technických dôvodov, keď ste s tým nepočítali. Možno sa aj vám stalo, že ste potrebovali nutne privolať lekára, pohotovosť k chorému uprostred noci. Márné. Telefonický automat nefungoval. Kolkokrát o živote človeka rozhodujú drahocenné minuty! A nielen, keď ide o zdravie, ale napríklad aj v prípade požiaru, či závažnej technickej poruchy (únik plynu)... život nám vie pripraviť mnohé prekvapenia v tú najnevfhodnejšiu dobu.

Aby všetko dobre dopadlo, často závisí od toho, či sa dovoláme na patriciálne miesto včas. Aj od toho, či nás obecný telefonický automat funguje.

Kolkokrát však nie je v prevádzke len preto, že pri telefónovaní nepostupujeme podla návodu, ktorý je uvedený na panele nad aparátom. Ani jeho zámerné poškodenie nie je zriedkavé. Miesto požadovanéj mince vhodené iné predmety vyradia automat z činnosti často na niekoľko dní. Pre jedného nepriatelia tak trpí širšia verejnosc.

Žiaľ, niektoré deti si pomýlili telefonický automat s hracím automatom. Vytáčajú čísla bez ladu a skladu a tlčením päťstami do automatu čakajú spršku padajúcich mincín, často na očiach netečných dospeľých. Môže sa stat, zákon schválnosti si sem-tam nemiestne zažartuje, že práve niekto z nich bude potrebovať práve tento automat na privolanie rýchlej pomoci. Drahá hra, keď v nej môže ísť v čase krajnej nádze o život, či záchrana materiálnych hodnôt!

Telefón. V každodennom živote uprostred zhonu a povinností nám vie ušetríť cestu, čas a peniaze, aby sme si vybavili najrôznejšie záležitosti. Umožňuje nám, aby sme aspoň na niekoľko minút mohli zavolať osamelým rodičom, chorým v nemocnici, či prechodiť niekoľko viet so vzďialenosťmi detmi, či súrodencami a utvrdiť sa hoci len o tom, že je všetko v poriadku. Niekoľko to postačí k našej spokojnosti a lepšej náiale.

Zaobchádzajme s telefonickým automatom ohľaduplne! Nikto nevie, kedy ho bude potrebovať!

J. Matyášová

TO JE MÔJ NÁZOR

V tejto rubrike odznelo niekoľko kritických názorov na niektoré nedostatky v živote našej obce.

S potešením konštatujeme, že zásobovanie chlebom sa podstatne zlepšilo. Chodník pri hlavnej ceste je zrekonštruovaný od ZŠ po autobusové nádražie.

Uvítali by sme, keby ste aj vy prispievate do našej rubriky, do našich obecných novín a stali ste sa ich spolutvorcami.

Tešíme sa na vaše príspevky.

Redakčná rada

michal Bodický

Keď sa pripravovalo vydanie knihy k šeststočnému jubileu obce, nebolo ľahké vybrať to najpodstatnejšie a charakteristické, aby čitateľ získal prehľad o šeststočnej histórii obce. Ved Krajiné má zaujímavú minulosť a bohaté národné tradície. Pôsobili tu významné osobnosti, ktoré sa zapísali do dejín Slovenska. Viacerí z nich by si zaslúžili, aby o nich bola napísaná samostatná kniha a bolo by to čítanie zaujímavé, pútavé, bohaté na udalosti i plné vzruchu. Útla knižka o dejinách obce neposkytla možnosť rozpísť sa bližšie. Okrúhle výročia a jubileá poskytuju príležitosť priblížiť si tieto osobnosti bližšie, napríklad aj na stránkach našich obecných novín.

Na minulý rok pripadlo niekoľko takýchto okrúhlych výročí. Niekoľko z nich sa viazalo k významnej osobnosti akou bezsporu bol ThDr. Michal Bodický. Jeho meno je uvedené na pamätnej tabuli

na evanjelickej fare v Krajinom, kde žil a tvoril plných 25 rokov na prelome storočí, na konci jednej historickej epochy.

Rodák zo stredného Slovenska zo Španie Doliny (narodil sa 25. 9. 1852), absolvent slovenského gymnázia v Revúcej, po teologických štúdiach, ktoré absolvoval vo Viedni a v Nemecku (Erlangen) vysvätený bol za knaza 9. 11. 1875 v Pešti. Karameloval u strýka v Sennom. Od roku 1878 bol kazateľom slova božieho v Pondelku (v Malom Honte) a od r. 1895 do roku 1920 v Krajinom. Po prevrate stal sa profesorom a dekanom Teologickej vysokej školy ev. a. v. na Slovensku. Bol predsedom pastorálnej konferencie ev. a. v. slovenských knazov. Po odchode z Krajiného žil v Bratislavе až do svojej smrti 23. 12. 1935.

Spisovateľ, publicista, znamenitý vychovávateľ, národný buditeľ v čase najtuhšej madarizácie. Patril medzi tie osobnosti nášho slovenského života, ktoré boli späté nerozlučnými vzťahmi s národným bytom. Nezlomne verná postava slovenského národného a evanjelického cirkevného života - ako sa oňo vyjadrovali jeho súčasníci. Nebol človekom, ktorý by sa bol dal výstrahami sklaťi, ked bol presvedčený, že čo koná, koná v záujme mravného a duševného povznesenia ľudu. Ked jeho politická činnosť vyvolala odpór úradných, slúžnovských a iných orgánov, tento odpór sa vždy zlomil na jeho kľudnom, mužnom a charakterom vystupovaní.

Aj jeho zásluhu r. 1901 sa podarilo naprieck odporu miestnych úradov zvoliť v Nitrianskej stolici dvoch slovenských poslancov. Jedným z nich bol advokát Ján Valášek z Myjav. Bodický pre Valáška získal väčšinu Krajinancov a Podkľavcov. Aj v nasledujúcich voľbách v r. 1906, ked sa volilo po Vrbom, podporoval slovenského kandidáta, svojho priatela Dr. Júliusa Markoviča (z Nového Mesta nad Váhom). Krajinanci zásluhu Bodického znova jednotne hlasovali za slovenského kandidáta. Vládna mašineria urobila všetko preto, aby jeho zvolenie prekazila. Vtedy v Krajinom a sistovalo aj vojsko.

Bodický nechýbal ani v známom nitrianskom politickom monstreprocese, ktorý namierený proti Marovičovcom, mal v skutočnosti zastrašiť Slovákov. Skončil sa fiaskom a oslobodením obžalovaných.

Myjavský slúžny Filberger Bodického z duše ne-návidel, ale bol nýtený uctiť si v nám príkladného knaza a charakterného človeka. Nenávidel v nám panská, ktoré sústavne a úspešne vychovával národné uvedomlé a charakterné občanov.

Krestan hluboko veriaci, muž asketického života a evanjelického presvedčenia obhajoval v priateľských dišputách až prehnany evanjelický konzervativizmus. Na fare sa spievalo len zo starodávneho Tranosia.

Dlhо žiaľil, keď mu zomreli dva synovia v útulom veku. Túto stratu nahradzoval tým, že s otcovskou láskou vychovával deti svojho brata Samuela (tiež knaz a spisovateľ). Prichýlil sestru, tiež rodičov. Sú pochovaní na cintoríne v Krajinom. Podporoval študentov, sirotov, vdovy, opustených či peniazmi, krajcom a neraz i poriadnym bochníkom chleba. Modranský evanjelický sirotinec výdatne pomáhal budovať. Organizoval prvú zbierku na sirotinec vraj v zelezničnom vozni na ceste z jednej pastorálnej konferencie.

Ked na konci svetovej vojny zaniklo Rakúsko-Uhorsko a utvorila sa Československá republika, patril k malej hŕstke slovenskej inteligencie, ktorá sa neodnárodnila. Otvorila sa mu cesta k výšim métem - vychovával budúcich evanjelických knazov. Ked prišiel do Bratislavu, vnesol národného ducha aj do bratislavského cirkevného života. Pracoval s veľkým elánom a mladíckym zápalom do vysokého veku. Zúčastňoval sa na budovaní a činnosti rôznych spolkov a inštitúcií. Z jeho iniciatívy sa organizoval samostatný evanjelický zbor v Bratislavе.

Už počas svojho pôsobenia v Pondelku a najmä v Krajinom stal sa známy svojou rozsiahlo publikácou činnosťou. Jego práce sú roztrúsené po mnohých slovenských časopisoch. Pravidelne prispieval do Národných novín a ev. cirkevnej tlače. Písal úvahy, úvodníky, politické kritiky, filozofické aj náboženské články, ale aj beletristickej práce, ktoré nie vždy podpisoval svojim menom, ale aj pseudonymom, napr. Kapitán. Ked prežíval posledné roky svojho života v ústrani v úplnej te-

lesnej a duševnej sviežosti, písal pamäti. Z tejto kroniky jeho života ako z bohatého prameňa poznákov o národnej činnosti Slovákov, čerpajú historici a čerpaj aj prvý kronikár obce Š. Valášek. "Rozpomienky a pamäti", ktoré Michal Bodický dopísal r. 1932, vydala Matica slovenská v Turčianskom Sv. Martine roku 1933. Venoval ju pamiatke svojej manželky Jarmily rodenej ABAFFY. Prvý diel je spomienkou na mladosť, študentské roky, kaplanstvost, na pondelskú faru. Rozsiahlejší druhý diel je venovaný predovšetkým pobytu v Krajnom (strana 187 až 342) a teologickej profesúre.

Je to kronika jeho života na pozadí celospoločenského diania. Je to aj kronika našej obce z rokov 1895 - 1920. Poznámky z minulosti obce a jej obyvateľov. Čitatel dôverne poznáva najrôznejšie stránky života obce: cirkevný život v obci a senioráte, obecný úrad, problémy škôl, život obyvateľov obce a kopanic, rodinné vzťahy, kontakty s poprednými rodinami v okolí, napr. so Štefánikovcami, M. R. Štefánikom, údaje o jeho kaplánoch, napr. Vladimírovi Royovi, Štefanovi Krčmérym - neskôr popredných slovenských básnikoch, o zaujímavých návštěvách, o vojne, prevrte v Krajnom, o zavádzaní noviniek do polnohospodárstva atď. Isté je, že tento muž ovplyvnil nielen život v Krajnom a okolí na niekoľko desaťročí. Bol učiteľom, radcom a priateľom mnohých významných osobností, ktorí radi prichádzali na krajinanskú faru (napr. Ivan Krasko, Dr. Július a Ivan Markovič).

Pri príležitosti jeho osemesdesiatin vyšlo v slovenskej tlači niekoľko hodnotiacich článkov z perra Jána Čabka, Dr. Bodnára a iných.

Jeho niekdajší kaplán z rokov 1915 - 1916 Štefan Krčmér už ako známy slovenský básnik, redaktor Národných novín, literárny vedec a tajomník Matice slovenskej venoval Michalovi Bodickému vo svojej zbierke Ľudia a knihy jednu zo svojich štúdií. V "Románe bez konca" vyšla jeho črta Krajinianska fara, ktorú pri výročí obidvoch uvádzame. V r. 1995 totiž uplynulo 40 rokov od smrti Štefana Krčmérho a 80 rokov od jeho pobytu v Krajnom. Zachovala sa tiež báseň Štefana Krčmérho "Rozlúčka s Krajným" a jeho náčrt starého kostola z rokov pobytu v Krajnom.

J. Matyášová

Krajinianska fara

Možno je tomu práve dvadsať rokov: krajinianska fara bola mi zjavením. Prišiel som do nej hadistou cestou od Vrbového, pomedzi nekonečný rad ovocných stromov, cez príkry vrch a popod horu. Prišiel som so študentskou dušou značne rozpoltenou. Bože môj, koľko sa taký mladý študent namučí myšlienkami o bohu a svete! Ako si dokrvávi večným pitváním vlastné srdce, ako si porozráža hlavu, tlčúc o železné brány večného Tajomstva. Byron, de Vigny, Leopardi, Musset, Schopenhauer, Hartmann, Faust, Mardach, druhovia moji študentských liet, to len vytviete.

Ked som s takou mladou, rozoštvannou dušou prišiel na krajiniansku faru, nemôžem to povedať inakšie: zjavením mi bola. Stalo v nej všetko tak bezpečne a pevne, akoby od vekov na veky. Naprostred pracovne pána farára dlhý starý stôl, obložený starými knihami. Na ňom i obraz Spasiteľov. Pri stene veľký pult s matrikami cirkvi krajinianskej, na ňom železny krucifix. Na druhej bohatá bibliotéka diel teologickej, starých vydani Kollára, Hollého, Leopisov matičných i temer celá nová pekná literatúra slovenská. Pri okne stál starý, dlhý, jasnožltý klavír, zvyklý chorálom, pod ním ešte debny mineralogickej zbierky, mlaďaj pasie domáceho pána. Cez otvorený oblok viala jar, bolo o Veľkej noci a nad farou rozkrídlovali sa široké, mlađe operené lipy.

Večer zhromaždil všetkých obyvateľov fary v jednej izbe pri petrolejovej lampe. Fara mala vtedy osem obyvateľov: pána farára, paní farárku, teetu Marinku (sestrę Bodického), chovanicu mladého kaplana, dve služky a mendíka. Áno, s rodinou sedeli večer i služky i mendík, teraz i učiteľovci a host. Pán farár, muž mohutnej postavy, otvorennej

bezfúzej tvári číta dnes Sienkiewiczovo Quo vadis. Už sú v druhom zväzku. Ženy počúvajú pri ručných prácach, ked pán farár ustane, číta dalej kaplán. Dobré čítanie púta. Niet pritom afektovanej pozornosti, ako ničoho afektovaného niet pod touto strechou. Úprimná je vážnosť, úprimný je smiech (aký zvonivý ho má pán farár!), úprimná láska a úprimná modlitba. Koľko dobrej vzdelenosti vcelili tieto večierky do duše domáčich po prácach dňa. Viem, že tak vyčítali celého Vajanského, Kukučína, Timravu, tak Hájnikovu ženu, Vlkolinských, Herodesa a Herodias, biblické básnne i lyriku Hviezdoslavu, Shakespearov Sen noči svätojánskej i Hamleta, Jiráskovo Bratstvo, Tolstého Vojnu i mier a čo všetko iné. Vždy spoločne. Možno i z toho harmónický vzrast duši. Neskoršie, cez voči, bol som za poldruhu roka riadnym členom tohto čitatelského krúžku. Aké krásne mi je naň spomenúť.

Kapitola skončená. Nad farou jasné hviezdy. Vtedy z fary, ako z organa, zvučí majestátne večerný spev. V kostole spieva sa od časov Hurbanových z nového Zpívnička, ale tu vo fare spievajú zo starodávneho Tranoscia, v kožnej väzbe, mosadzu okutého. Tak každý večer, cez roky, s úľubou nevyčerpateľnou a modlitbou domáceho pána skončí sa deň.

Je včasné ráno, domáca pani chodí po dvore, domáci pán ale sklonený nad veľkým písacím stolom v kancelárii. V susedných domoch ešte spia. Dnes píše pán farár kázeň. Tri zväzky vyšli ich tlačou. Slovo prilieha k slovu pevne, ako kameň ku kameňu. V jeho káznach niet sentimentality. Sú skôr akési robustné, zavalité, ale tľacie v nich srdce tak pravdivo, akoby zas od vekov na veky. Dnes píše kázeň, ale včera o takomto čase písal článok do Stráže na Sione a predvčerom úvodník do Národných novín, prípadne o tom, ako má slovenská domácnosť nahrádzať školu, akej mať nám kruté pomery nedovoľovali. V rokoch vojny jeho články v Národných novinách boli obligátne. A ako sa ony čítali!

pokračovanie v budúcom č. Štefan Krčmér

KULTÚRNE AKTIVITY

Ako býva zvykom po uplynutí starého a s nástupom nového roka hodnotiť sa činnosť v rôznych odvetviach nevynímajúc kultúru. I ja vám ponúkam bilianciu kultúrnej činnosti za obdobie júl - december 1995.

Len tí, čo sa tejto oblasti venujú, vedia, kolko úsilia treba vynaložiť a koľko problémov treba prekonátať.

Za obdobie júl - december 1995 sme uskutočnili niekoľko, ak môžem hodnotiť - úspešných podujatí, ktoré zviditeľnili našu obec v okolí a v neposlednom rade mali pozitívny vplyv na rast duševnej úrovne našich detí a našich občanov.

Na záver školského roku sme v spolupráci so ZRPS a nemálym podielom krajinianskeho učiteľského zboru usporiadali pre deti športovo-kultúrne podujatie pod názvom "JUNIÁLES".

Začiatkom októbra sme začali s veľkým prispením p. učiteľa Kulihu a ak. maliara p. Pavalku pripravovať výstavu olejomalieb pod názvom "Krajinomaiba Jaroslava Kulihu". Výstavu sme otvorili za prítomnosti starostu obce Ing. Valáška a ďalších občanov dňa 12. 10. 1995. Doterajšiu tvorbu J. Kulihu v retrospektive priblížila prítomný J. Matyášová. Pri príležitosti mesiaca "Očty k starším" sme v druhej polovici októbra pripravili posedenie dôchodcov našej obce. Našim starkým spríjemnili posedenie detí zo Základnej umeleckej školy a spevácky súbor dospelých z Krajiného.

V mesiaci novembri sa uskutočnila odborno-propagačná beseda "Starostlivosť o plet ženy" s pracovníčkami firmy ORIFLAME. Beseda bola spojená s predvádzaním a predajom výrobkov.

Už tradične sme v decembri poriadali štvrté stretnutie rodákov.

V druhej polovici decembra sa uskutočnil "Predviačnočný koncert". Svojím účinkovaním bohatou mieroupríspziaci Základnej umeleckej školy pod vedením p. učiteľa Jánoša.

Nedá mi, aby som nevyzdvihla činnosť základnej umeleckej školy v Krajinom, ktorá je podporovaná i OÚ. Nemalou mierou sa podielala na všetkých uskutočnených podujatiach, za čo jej patrí vdaka a obdiv. So svojím programom vystúpili na športovo-kultúrnom podujatí, ktoré bolo na záver školského roka, stretnutí rodákov, posedení pre dôchodcov, na predvianočnom koncerte. O ich úspechoch a svedomitej práci svedčí celý rad koncertov usporiadaných aj vo Vodovciach, Kostolnom a v Chocholnej.

Som rada, že úsilie a práca, ktorú vynakladám ja a moji spolupracovníci, sa odzrkadluje v záujme spoluobčanov, ktorí svoj záujem prejavujú účastou na kultúrnych podujatiach.

Na záver mi zostáva iba podakovať všetkým spolupracovníkom a spoluvorcom kultúrno-spoločenských podujatí a zaželať do Nového roku veľa zdravia, úspechov a chuti do ďalšej spolupráce.

V. Drobná

Opäť sme sa stretli

Dňa 2. decembra 1995 pri zvuku ludovej hudby stretli sa naši rodáci roztrúsení po svete s Krajanmi.

Uvítanie bolo krásne a pripravili ho žiaci zo základnej umeleckej školy pod vedením p. Jánoša a p. Jánošovej.

Pekné ludové tance v podaní 14 tanečníck v krajanovských krojoch nacvičila p. učiteľka ZUŠ Petrovičová.

Úplnú domácu atmosféru vytvorila spevácka skupina dospelých Krajanovcov, kedy po krásnom vystúpení pozvali do tanca aj našich rodákov. A potom už všetci sme boli ako jedna rodina na gázdovskom dvore. V priebehu večera, ako správni gázdovia, si natlačili kapustu, zvolili nového kohúta, ktorý sa staral o celé gázdovstvo.

Počas zabávania nás navštívil i Mikuláš a prinesol darčeky každému z prítomných. Kto mal záujem o malé darčeky, mohol si vydražiť keramiku, kvetinku, alebo aj metlu.

Spev sa niesol do skorého rána. Pri rozlúčke sme si všetci slúbili, že pokiaľ nám bude slúžiť zdravie, tak sa o rok strelne zas. Tak do milého videnia, rodáci.

Ing. Zitka Kolníková

Z ČINNOSTI FUTBALOVÉHO ODDIELU

Skôr ako vás poinformujem o našich zámeroch a cieľoch v tomto roku, chcel by som sa ešte vrátiť k činnosti futbalového oddielu v roku minulom a to jeho jesennej časti.

Tabuľky s umiestnením dorastu a dospelých boli uverejnené v minulom čísle. Len pre pamäť zopakujem, že mužstvo dospelých skončilo na 9. mieste zo štrnásťich mužstiev, dorast skončil na predposlednom 10. mieste. Najlepšie umiestnenie dosiahli žiaci, ktorí skončili jesennú časť súťaže na peknom 3. mieste za Častkovcami a Podolím.

Na výsledky, ktoré jednotlivé mužstvá dosiahli, vplyvá nielen samotná hra, futbalový prejav, ale hlavne celková pohoda, pevnosť kolektív. Zdá sa, že najlepšie sa to darí uskutočňovať v žiačkom kolektíve. Prejavuje sa tu už niekoľkoročná trpezliví práca Ing. Galiovského ako trénera mužstva. Patrí mu za to úprimná vdaka. Najhoršie výsledky sú u dorastencov. I keď nemožno uprieti snahu ich trénerov p. Šuriša a p. Javru. Káder mužstva je však príliš úzky, musia hrať i chlapci z Hrachovišta a kvalita nie je na dostatočnej úrovni. Pritom chlapcov v dorasteneckom veku je v Krajinom dost. Kde sa podela radosť z pohybu, túžba na sebe pracovať a niečo dosiahnuť? Myslím si, že mladí chlapci v Krajinom by sa mali nad sebou zamyslieť a niečo s tým urobit.

Najväčšia pozornosť sa pochopiteľne upiera na mužstvo dospelých. Umiestnením po jeseni nemožno byť spokojní. I keď na domácom ihrisku sme ani raz neprehrali. Dokázali sme poraziť Čachtice 3:2, Starú Turú "B" 2:0. Doma sme stratili body len po remíze s Považanmi 1:1, ktoré sa delia spolu s Moravským Lieskovým o 1. a 2. miesto.

Na naše umiestnenie najviac vplyva fakt, že z vonku sa nám nepodarilo priviesť ani bod, aj keď v dvoch či troch zápasoch sme nemali k nemu daleko. Budeme sa musieť týchto chýb vyvarovať a snažiť sa v jarnej časti (kde budeme mať mužstvá, ktoré sa umiestnili pred nami v tabuľke na domácej pôde) umiestnenie zlepšiť. I keď káder mužstva je dosť široký, stáva sa, že na niektoré zápasy nastúpili akurát jedenásťti. Zväčša je to spôsobené zraneniami ale i inými okolnostami. Medzi ne patria povahové vlastnosti niektorých spoluhráčov. Preto by som chcel apelovať hlavne na mladších chlapcov, aby boli trpezliví, neurážali sa, pracovali na sebe. Príprava na jarnej časti futbalovej sezóny 1995-96 sa začala 12. januára 1996 v telocvični. Pod vedením p. Jána Gábora z Myjavky. Nás cieľ je umiestniť sa do 6. miesta. Termíny začiatia jarných súťaží: dospelí a dorast 24. marca 1996 žiaci 14. apríla 1996.

Na záver by som chcel v mene futbalového oddielu i v mene svojom podakovať všetkým, ktorí sa príčinili o to, aby futbal v Krajinom i v roku 1996 žil a popriať im i všetkým našim fanúškom do nového roku veľa zdravia a veľa príjemných športových zážitkov.

Ing. I. Janeka

Žiaci

E skupina

1. Častkovce	8	7	0	1	39:12	21
2. Podolie	8	6	0	2	42:10	18
3. Krajné	8	5	1	2	24:13	16
4. Pobedim	8	4	1	3	22:17	13
5. Očkov	8	4	1	3	16:16	13
6. Považany	8	3	0	5	21:22	9
7. Horná Streda	8	3	0	5	9:13	9
8. Brunovce	8	1	1	6	10:38	4
9. Bzince p. J.	8	1	0	7	7:49	3

ZIMNÁ ÚDRŽBA CIEST

Zimnú údržbu ciest vykonávajú okresné správy ciest podľa operačného plánu schváleného Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií SR. Vlastnú činnosť údržby zahajujú OSC podľa potreby a tiež na základe vlastného pozorovania vývoja počasia a to nezávisle od termínu aktívovania spravodajstva zimnej údržby. Riadenie zimnej údržby vykonávajú:

- na diaľničiach -Slovenská správa ciest
- na cestách - Okresné správy ciest
- na miestnych a mestských komunikáciach - obecné zastupiteľstvá alebo nimi na tento účel zriadené alebo zmluvne dohodnuté organizácie.

1. Základný štandard zimnej údržby

a) Odstraňovanie snehu

- na diaľničiach a cestách I., II. triedy nepretržite z celej šírky vozovky tak, aby hrubka zostávajúcej snehovej vrstvy neprevyšovala 30 mm
- na cestách III. triedy v dennej dobe od 03.00 hod. do 22.00 hod. za účelom udržiavania rovnosti utlačenej snehovej vrstvy a zabezpečenie prejazdu v križovatkách a v každej dobe v úsekok ohlásenej na liehavnej dopravy (do 1 hodiny od uplatnenia požiadavky).

b) Posyp vozoviek

- na diaľničiach a cestách I. a II. triedy nepretržite podľa technologickej potreby varianrne rozmrazovacími materiálmi
- na cestách III. triedy v dennej dobe od 03.00

hod. do 22.00 hod. variantne podľa potreby rozmrzovacími alebo zdrsňovacími materiálmi. V prípade ohlasovanej na liehavnej dopravy sa vykoná posyp pohotovostným vozidlom.

2. Úsporný štandard zimnej údržby

a) Odstraňovanie snehu

- na diaľničiach a cestách I. a II. triedy nepretržite z celej šírky vozovky tak, aby hrúbka zostávajúcej snehovej vrstvy neprevyšovala na diaľničiach a cestách I. a II. triedy 100 mm.
- na cestách III. triedy v dennej dobe od 03.00 hod. do 22.00 hod. za účelom udržovania rovnosti utlačenej snehovej vrstvy a v úsekoch určených ohlasovaním na liehavnej dopravy, každej dobe do 1 hodiny od uplatnenia požiadavky.

b) Posyp vozoviek

- na diaľničiach a cestách I. a II. triedy, nepretržite v dennej a nočnej dobe

- na cestách III. triedy v úsekoch určených ohlasovaním na liehavnej dopravy, alebo pri celoplošnej poladovici s použitím dostupného materiálu.

Čas vykonania zimnej údržby od vzniku poladovice alebo klzkonosti vzniknutej ujazdením snehu sa určuje takto:

- na cestách I. poradia dôležitosť do 3 hodín
- na cestách II. poradia dôležitosť do 5 hodín
- na cestách III. poradia dôležitosť do 7 hodín

Uvedené časy neplatia pre cesty III. triedy pri úspornom štandarde zimnej údržby, kde výkon bude zabezpečený podľa ohlášenia na liehavnej dopravy s výčlenenými posypačmi do 1 hodiny od ohlášenia. Pri celoplošnej poladovici sa robí posyp, ako pri základnom štandarde zimnej údržby.

Referát dopravy a cestného hospodárstva Okresného úradu v Trenčíne

* Pozvánka pre podnikateľov *

Regionálne kultúrne stredisko Trenčín a Obvodný úrad Stará Turá pozývajú všetkých záujemcov na seminár

Účtovná uzávierka v jednoduchom účtovníctve a daňové priznanie fyzických osôb za rok 1995, ktorý sa uskutoční

24. 1. 1996 o 9.00 h

v hoteli LIPA Stará Turá.

Program:

- Aktuálne zmeny v predpisoch ekonomiky fyzických osôb za r. 1995 (Ing. V. Sirotna, CSc., AS Bratislava)
- Účtovná závierka v jednoduchom účtovníctve fyzických osôb za r. 1995 (Ing. D. Pavlovičová, AS Bratislava)

3. Daňové priznanie fyzických osôb za r. 1995 (Ing. D. Miháliková, Ústredné daňové riaditeľstvo Bratislava)

Lektorsky seminár zabezpečuje firma ACTORIS SYSTEM Bratislava, Ing. Vladimír Sirotka, CSc., riaditeľ.

Poplatok za účasť na seminári je 400 Sk na osobu, ktorý možno zaplatiť pri prezentácii alebo na č. účtu VÚB Trenčín 832-202/0200. (V tomto prípade je potrebné preukázať sa dokladom o zaplatení pri prezentácii.)

V prípade, že máte o uvedený seminár záujem, žiadame vás, aby ste zasiali na RKS prihlášku alebo účasť nahlásili telefonickej na č. tel. 0831/525 663 do 23. 1. 1996.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

BLAHOŽELÁME JUBILANTOM

NOVEMBER - DECEMBER

50 rokov

Karol Blahuta č. d. 100
Mária Kollárová č. d. 195
Alžbeta Kovárová č. d. 474
Viliam Schovanec č. d. 143

60 rokov

Samuel Obuch č. d. 491
Anna Papuláková č. d. 463
Štefan Kovár č. d. 70
Emília Malá č. d. 802

65 rokov

Emília Vydaréná č. d. 24
Olga Šurišová č. d. 265

70 rokov

Martin Kubiš č. d. 357
Alžbeta Ištaková č. d. 827
Karol Gráf č. d. 718

75 rokov

Anna Vaváková č. d. 114
Anna Tomková č. d. 26
Ján Lacho č. d. 762
Judita Mocková č. d. 844
Anna Papuláková č. d. 657

80 rokov

Judita Zedníková č. d. 541
Alžbeta Moravcová č. d. 206

85 rokov

Judita Bumbálová č. d. 110
Zuzana Vydaréná č. d. 961

NARODILI SA

Marcel Polák č. d. 108
Matúš Haňák č. d. 108

OPUSTILI NÁS

Ješko Jaroslav č. d. 539
Konečník Ján č. d. 685
Talába Ján č. d. 812
Boor Martin č. d. 392

Kovárová Emília č. d. 335
Otrubčák Pavol č. d. 344
Bumbálová Zuzana č. d. 214
Čerešňa Ján č. d. 495

V roku 1995

narodilo sa 14 detí
sobášov bolo 12
opustilo nás 31 ľudí

Oznamy

PREUKAZ POISTENCA

Všeobecná zdravotná poistota v Trenčíne doručila na obecný účet preukazy poistencov pre všetkých občanov, ktorí majú trvalý pobyt v obci Krajiné.

Ziadame občanov, aby si prišli preukaz vyzdvihnuť do konca januára 1996 - starý preukaz treba priniesť so sebou. Po tomto termíne budú neprevzaté preukazy vrátené späť do Trenčína.

V našej obci sa zriadilo základné šítie a predaj matracov v budove RPD.

Otvorené pre verejnosť bude každý pondelok od 7.30 do 16.30 hodiny.

Vydáva: Obecný úrad Krajiné
Náklad: 200 ks, dvojmesačník
Redakčná rada: J. Matyášová-ved.
Š. Pavelka
M. Bukovčanová
D. Marková
V. Drobná
Registrácia: OÚ RK Trenčín
r.č.: 01-456/1994